

KLACHTNUMMER : 26.0541

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 6 AUGUSTUS 2026 BINNENGEKOMEN KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGZ) VAN:

A.
verblijvende in de B te C (hierna: de kliniek)
hierna te noemen: klager,

tegen

D., werkzaam als arts bij de kliniek,
en E., werkzaam als psychiater bij de kliniek,
hierna te noemen: verweerders.

1 VERLOOP PROCEDURE

1.1 Ingekomen stukken

- Het klachtenformulier, ontvangen op [...], vergezeld van een verzoek tot schorsing van de beslissing tot beperking van de bewegingsvrijheid;
- Toelichting op de klacht van F, patiëntenvertrouwenspersoon (hierna: pvp), tezamen met een brief van de inspectie van gezondheidszorg en jeugd, ontvangen op [...];
- Het verweerschrift, ontvangen op [...].

De klachtencommissie heeft met toestemming van klager inzage gehad in zijn behandeldossier.

1.2 Schorsingsbeslissing

Het verzoek tot schorsing van klager is door de commissie behandeld op [...]. De klachtencommissie heeft het schorsingsverzoek niet gehonoreerd.

1.3 Behandeling van de klacht

Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van [...]. Aanwezig waren klager, bijgestaan door de pvp, namens verweerders E. en verpleegkundige G.

Op [...] is de beslissing na de zitting telefonisch aan partijen medegedeeld.

1.4 Verzoek tot schadevergoeding

Klager verzoekt een vergoeding van de schade en/of het nadeel dat hij als gevolg van de gebeurtenissen heeft geleden.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 Standpunt klager

Klager heeft een klacht ingediend tegen de verleende verplichte zorg in de vorm van de beperking van zijn bewegingsvrijheid. Hij is beperkt in zijn bewegingsvrijheid waardoor hij buiten niet kan roken. Hij mag niet naar buiten omdat de kliniek bang is dat hij[...]. [...] Roken is belangrijk voor klager, omdat dat hem rust geeft en hij dan minder [...] heeft. Dat hij niet mag roken, maakt dat hij zich slechter voelt. De pillen werken daardoor minder goed. Hij krijgt ook niet meer medicatie; dat zou hem helpen. Ook heeft klager een klacht ingediend omdat hij volgens de regels niet mag roken in

de binnentuin en hij niet naar buiten mag. Daardoor wordt het roken hem onmogelijk gemaakt. Hij heeft alles geprobeerd om andere oplossingen te vinden zodat hij minder [...] heeft.

Tijdens de zitting is door en namens klager nog het volgende naar voren gebracht. Er is geen 8:9-brief aan klager uitgereikt. Hij is twee keer weggelopen van de kliniek. De andere keer was bij kliniek B., maar daar zat hij vrijwillig. Klager mag volgens de huisregels niet roken in de binnentuin. De kliniek kan een uitzondering maken op het beleid vanuit de overheid dat er in een kliniek niet gerookt mag worden. Dit is wellicht niet aan de individuele behandelaar, maar de klachtencommissie kan hier wel een oordeel over geven. Als klager niet mag roken, heeft hij [...]. Er is geen reden meer om niet buiten te mogen roken, want klager heeft niet meer het idee [...] te worden en zal dus ook niet meer weglopen. Als er wel zo'n gedachte is, kan hij naar de verpleging toe, aldus klager. Het weglopen was niet om [...] te plegen. Het feitelijk zelfmoord plegen wordt groter gemaakt dan het daadwerkelijk is. De [...] draagt hij niet meer bij zich. Hij droeg deze alleen bij zich vanuit zelfverdediging. Telkens wanneer hij was weggerend kwam hij weer terug, omdat hij helemaal niets had, geen water of eten en geen telefoon. Als klager [...] wil plegen, hoeft dat niet speciaal buiten de kliniek te gebeuren, maar kan dat overal, ook in de kliniek.

2.2 Standpunt verweerder

Namens verweerders is in het verweerschrift het volgende aangevoerd. Klager is middels een crisismaatregel op [...] gedwongen opgenomen in kliniek B.. De CM beoordeling vond plaats bij ernstige zelfverwaarlozing, dreigende ondervoeding en psychische achteruitgang. Klager werd aangetroffen in een ernstig [...]. Er is sprake van ernstig [...] per dag. Op [...] jl is klager overgeplaatst naar de kliniek. Gedurende de opname wordt een (floride) psychotisch toestandsbeeld gezien. Klager loopt de hele dag met gesloten ogen rond en hij dreigt dagelijks met [...] als hij geen vrijheden krijgt om te roken. Hij heeft een [...] waarmee hij in de kliniek zijn [...] wil doorsnijden en/of wil ontsnappen of weglopen van de kliniek om [...]. Klager heeft in totaal vier keer vrijheden gekregen om te roken en is alle keren gevlucht waarna hij na een aantal uren terugkeerde naar de kliniek. Meerdere keren hebben hulpverleners gepoogd uit te leggen dat tot beperking van de bewegingsvrijheid is besloten, om veiligheidsredenen, vanwege suïcidaliteit en om klager te beschermen tegen verslechtering van zijn psychische klachten. De kans is namelijk groot dat klager bij het weglopen van de kliniek [...] zal gebruiken met alle gevolgen van dien, onder andere toename van de psychose en suïcidaliteit.

Tijdens de zitting is door verweerder E. hieraan het volgende toegevoegd. Een 8:9-brief voor de aanzegging van de verplichte zorg in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid lijkt te ontbreken. Deze zou in B. aangemaakt moeten zijn. Klager is niet vier keer, maar drie keer eerder weggerend. Vanuit de overheid is als beleid bepaald dat er binnen GGZ-instellingen niet gerookt mag worden. Er mag alleen buiten de kliniek worden gerookt. Er mag volgens het beleid van de kliniek niet in de binnentuin worden gerookt en dat beleid moet verweerder als individuele behandelaar uitvoeren. Als er sprake is van vluchtgevaar, is er geen plek voor patiënten om ergens te roken. Klager heeft momenteel helemaal geen vrijheden. Na opname in de kliniek, is klager direct weggerend toen hij verlof kreeg te roken. Hij had het idee dat mensen [...]. Daarna zijn alle vrijheden ingetrokken. Een collega heeft klager nog een kans gegeven, maar ook toen is hij weggerend, om dezelfde reden. Elke keer kwam klager terug en zei dat hij nu niet meer het gevoel had dat [...]. Ook heeft klager zelfmoordgedachtes. Er zal worden gekeken naar het opbouwen van vrijheden waarbij er eerst onder begeleiding zal worden gewandeld. Daarbij kan niet worden gerookt, want het is tegen de regels dat een medewerker van de kliniek wordt blootgesteld aan rook. Verweerder neigt ernaar om volgende week te beginnen met het wandelen onder begeleiding en als dat een aantal keren goed gaat kan er gekeken worden naar een verdere uitbouw van vrijheden. Eerst moet er vertrouwen worden opgebouwd. Door de medicatie wordt er verbetering gezien in het toestandsbeeld van klager. De paranoïde waan is verminderd.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 Feiten en omstandigheden

Bij de beoordeling van de klacht gaat de commissie uit van de volgende feiten.

Klager is gediagnosticeerd met een psychotische stoornis, mogelijk door middelengebruik, mogelijk een psychotische depressie.

Op [...] is klager gedwongen opgenomen in kliniek B. middels een crisismaatregel. Op [...] is klager overgeplaatst naar de huidige kliniek.

Bij beschikking van [...] van de rechtbank Noord-Holland, locatie H., is een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend tot en met [...] waarin onder meer het beperken van de bewegingsvrijheid als vorm van verplichte zorg is opgenomen.

3.2 Beoordeling van de klacht

Op grond van de stukken en wat tijdens de zitting is besproken, overweegt de klachtencommissie als volgt.

Klachtonderdeel 1: het beperken van de bewegingsvrijheid van klager

Voorafgaand aan het verlenen van gedwongen zorg dient de beslissing en mededeling daarvan in de vorm van een zogeheten 8:9-brief aan klager te worden overhandigd, zo schrijft de Wvggz voor. Sinds zijn opname is klager beperkt in zijn bewegingsvrijheid, hij mag immers niet (zelfstandig) naar buiten, ook niet om te roken.

Door de kliniek had dus een dergelijke 8:9-brief moeten worden opgemaakt en aan klager moeten worden overhandigd. Zowel verweerder als klager heeft ter zitting gezegd dat een dergelijke 8:9-brief niet is aangemaakt dan wel uitgereikt aan klager. Het ontbreken hiervan leidt tot de conclusie dat klager niet conform de wet is geïnformeerd over het verlenen van deze vorm van gedwongen zorg.

De klachtencommissie komt dan ook tot het oordeel dat de klacht met betrekking tot het beperken van de bewegingsvrijheid van klager gegrond is.

Klachtonderdeel 2: rookbeleid

Klager heeft tevens een klacht ingediend dat hij niet kan roken, omdat hij wegens vluchtgevaar niet naar buiten mag en er niet mag worden gerookt in de binnentuin.

Nu deze klacht niet ziet op het handelen van de individuele behandelaar, maar op het beleid van de kliniek, ziet de klachtencommissie aanleiding deze klacht met onderbouwing (in de vorm van een toelichting van de pvp) voor te leggen aan de directie. De directie zal tot [...] in de gelegenheid worden gesteld haar schriftelijke visie op de klacht in te dienen.

De klachtencommissie zal vervolgens op basis van de klacht en het verweerschrift van de directie een beslissing nemen over de ingediende klacht. Mocht er noodzaak en/of behoefte zijn aan een (nadere) mondelinge toelichting of reactie over en weer, zal de klacht voor de te nemen beslissing van de commissie wederom op een nader te bepalen zitting worden besproken.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

Klachtonderdeel 1 is **gegrond**.

Klachtonderdeel 2 wordt **aangehouden**.

5 SCHADEVERGOEDING

In zijn klachtbrief heeft klager aangegeven dat hij vergoeding verzoekt van de schade en/of het nadeel dat hij als gevolg van de gebeurtenissen heeft geleden, en dat hij deze schade bij een gegrondverklaring van zijn klacht nader zal onderbouwen.

Klager wordt daarom tot [...] in de gelegenheid gesteld een onderbouwd verzoek tot schadevergoeding in te dienen.

Vervolgens zal de instelling tot [...] de gelegenheid krijgen zijn schriftelijke visie op het verzoek in te dienen.

De klachtencommissie zal vervolgens op basis van het verzoek van klager en het verweerschrift van de zorgaanbieder een besluit nemen over het al dan niet toekennen van een schadevergoeding en deze uitspraak over het wel of niet toekennen van een schadevergoeding, en de eventuele hoogte daarvan, uiterlijk op [...] aan alle partijen toesturen. Mocht een mondelinge zitting nodig zijn, zal deze beslistermijn opschuiven.

Aldus gedaan te C. op [...], verzonden op [...].

Vastgesteld door de volgende commissie; mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. P.E.M. Metri (lid-jurist), drs A. de Gee (lid-psychiater) (leden).

Namens deze,

mr. Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvvgz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSpraak WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., cliënt
F., PVP
I.,advocaat
J., Geneesheer directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
D., zorgverantwoordelijke
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.